

Schriftlezing: Exodus 35:30 – 36:7; 1 Korintiërs 12:1-11

Tekst: Exodus 35:30 – 36:7

Kantens:

Ps. 80:1,8,10

Ps. 119:22,24

Ps. 127:1,2

Gez. 103:1,5,6

Lb. 322:1-6

Lb. 320:1-4

Baflo:

Ps. 80:1,8,10

Ps. 127:1,2

Gez. 103:1,5,6

Lb. 322:1-6

Gez. 179b

Lb. 320:1-4

Gehouden te: Kantens, 26-02-12 (9.30 u.)

Baflo, 26-02-12 (14.30 u.)

**Thema: Gods Geest schenkt je de gaven voor de bouw van Gods huis.
Laat je dus inschakelen!**

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisje,

1. Genieten

Het kan niet anders volgens mij: Dit moet een moment van genieten geweest zijn voor God de HEER. Met genoegen ziet hij hoe de mensen van Israël gewillig en van harte bezig zijn voor de oprichting van de ontmoetingstent. Enthousiast aan de slag voor de bouw van Gods tijdelijke huis onder zijn volk, tussen de mensen.

Dat kun je gerust het werk van de Heilige Geest noemen. Genieten is het voor de HEER. Ik zeg het erg menselijk.

Het is bijzonder positief, wat hier allemaal beschreven wordt in de laatste hoofdstukken van Exodus. Vooral wanneer je het afzet tegen de achtergrond van wat er de weken daarvoor was gebeurd.

Ik denk aan de fabricage van het gouden stierkalf, waar de Israëlieten massaal voor op de knieën gingen. Waarvoor ze een geweldig aanbiddingsfeest organiseerden.

'Voor de HEER', zeiden ze. Zo brachten ze op hun manier God weer in hun midden en gaven ze hem een plaats.

Maar de HEER was geweldig boos op Israël geworden, omdat ze feitelijk hem verlaten hadden. Hem hadden ingeruild voor een beeld van hout en goud. Hij had hen gestraft. Velen waren omgekomen.

En eigenlijk wilde God niet meer met Israël mee. Of, hij wil de hen niet meer mee naar het beloofde land. Mozes moest als een middelaar tussenbeide komen. En God gaf toch weer verzoening. Hij vergaf de schuld van het volk, zoals zijn naam is. De naam HEER, HEER die Mozes te horen kreeg in de spelonk. (Ex. 34:6,7)

God herstelt het verbond. Hij gaat toch weer met Israël verder. Grote genade van de HEER.

En wat is dan het eerste, dat de mensen mogen doen? Een tabernakel bouwen voor God. De ontmoetingstent. Want God de HEER wil onder zijn volk, te midden van zijn mensen, wonen.

God had de opdracht om de tabernakel te bouwen al eerder gegeven. Wij lezen daarover in hoofdstuk 25 en de hoofdstukken die daarna komen. Maar nu gaat het

echt van start. En de beschrijving herhaalt voor het overgrote deel, wat Mozes al eerder heeft doorgegeven van Gods opdracht.

Het is een moment van genieten voor God de HEER, zei ik. Daardoor en daarnaast is het ook een periode van genieten voor de mensen van Gods volk Israël. Er zijn geen wanklanken. Er is hartelijke bereidheid en inzet bij allen. Ongetwijfeld werkt dit hele project heel samenbindend.

Gestimuleerd door de Geest van God laten de mensen merken: "We gaan er samen voor, om een mooi huis voor God te bouwen. Zoals hij heeft gevraagd en ons heeft opgedragen. Want we vinden het fijn, dat God in ons midden is en onder ons wil wonen." Genade maakt dankbaar en motiveert de gelovigen om zichzelf aan de HEER te geven.

Dat was toen zo, in de dagen van Mozes. Dat is vandaag nog zo, in de dagen van de gemeente van Christus en van de Heilige Geest.

2. Geven

Geven, dat is hier het centrale werkwoord. Verbonden aan de gaven van de Heilige Geest. Daar gaat het in de gemeenteschets, die besproken wordt, ook over. *'Gaaf!!! Bouw je mee aan Gods kerk?'*

We doen even een stapje terug in de Bijbel en kijken naar de woorden waarmee Mozes het hele project feitelijk in werking zet. Het startsein dus. Exodus 35:4,5:

"Mozes zei tegen de Israëlieten: 'De HEER draagt u op hem geschenken te geven. Laat iedereen die daartoe bereid is iets aan de HEER afstaan: goud, zilver of koper, ...'" Enzovoorts.

Merkwaardige zin: 'De HEER draagt u op hem geschenken te geven...' Hoezo vrijwilligheid? Als je jarig bent, dan zeg je niet tegen je vrienden: "Ik draag je op om mij cadeaus te geven." Dat vinden wij behoorlijk egoïstisch.

De hele gemeenschap van Israël moet cadeaus aan God de HEER geven. Geschenken voor de HEER zijn geen vorm van belasting. Het gaat niet om een aanslag voor de 'tabernakel-tax'. Of een bijzondere vorm van inkomstenbelasting. God vraagt echte geschenken van zijn gemeente.

Geven dus. Maar het gaat daarbij in feite om teruggeven aan de HEER.

Want wat jij aan God wilt geven, heb je namelijk eerst van hem gekregen. Het zijn Gods gaven aan jou, aan de gemeenschap van Israël. Noem het gerust gaven van Gods Geest.

Hoezo? Bedenk eens, hoe komen de mensen van Israël aan al dat goud, zilver, koper en al die edelstenen en andere materialen? Hebben ze dat verdiend? Of hebben ze het gespaard of zelf gedolven uit goud- en zilvermijnen?

Nee, God gaf het hun, toen ze uit Egypte vertrokken. Het was een buit, die ze meenamen, als een soort compensatie voor geleden onrecht in Egypte.

Schadevergoeding voor de slavenarbeid, die ze hadden verricht.

In Exodus 12 lezen we:

"Die nacht nog ontbood de farao Mozes en Aäron. 'Ga onmiddellijk bij mijn volk weg, 'zei hij, 'u en alle Israëlieten! Ga de HEER maar vereren, zoals u hebt gevraagd.

Neem uw schapen, geiten en runderen mee, zoals u gevraagd hebt, en verdwijnt! Maar bid dan ook voor mij om zegen.'

De Egyptenaren drongen er bij het volk op aan zo snel mogelijk uit hun land weg te gaan. 'Anders sterven we allemaal nog!' zeiden ze.

Toen pakten de Israëlieten hun baktroggen, met daarin het nog ongedesemde deeg, wikkelden die in kleren en namen ze op de schouders. Ze hadden gedaan wat Mozes had opgedragen en de Egyptenaren om zilveren en gouden sieraden en om kleren gevraagd. En de HEER had ervoor gezorgd dat de Egyptenaren hun goedgezind waren, zodat ze op hun verzoek gingen. Zo beroofden ze de Egyptenaren." (Ex. 12:31-36)

De HEER gaf het goud en zilver van de Egyptenaren dus in handen van de Israëlieten. Maar kennelijk niet met de bedoeling dat zij het in eigen zak zouden steken en er rijk van zouden worden.

Trouwens, je hebt weinig aan goud en zilver in de woestijn. Er zijn geen kluizen om het op te bergen. Je kunt het alleen dragen aan je vinger of om je hals, als het om ringen en halskettingen gaat. Of in je tent zetten, als het om gouden afgodsbeeldjes gaat. Die er best bij gezeten kunnen hebben...

God heeft de gemeenschap van Israël dus de kostbaarheden van Egypte gegeven. Geschenken van hem aan Israël dus. Maar niet voor eigen plezier.

"De HEER draagt u op hem geschenken te geven."

De gaven van de Geest mogen terug naar de HEER. Om hem ermee te eren en te dienen.

Daar zit dadelijk al een les aan vast voor de mensen van Gods volk: 'Hoe vast zit jij aan je goud en zilver? Hoezeer ben jij gehecht aan jouw kostbaarheden en aan jouw rijkdom? Kun je het loslaten? En ben je bereid het aan de HEER te offeren, te geven als een geschenk voor hem en zijn dienst?'

Dat appel doet God op ons.

3. Gaven van de Geest

Ik wil nu wat nader ingaan op dat werk en die gaven van de Heilige Geest. U hebt gelijk wanneer u opmerkt, dat Gods Geest hier in deze hoofdstukken niet bij name wordt genoemd. Maar terugkijkend vanuit het Nieuwe Testament, nemen wij hem hier wel waar. Breder en diepgaander dan wij in eerste instantie denken.

Het is de Heilige Geest die tal van gewone gaven geeft aan de gemeente van Israël. – Wat heet gewoon? – Maar hij versiert meerdere mensen ook met uitzonderlijke talenten.

Mozes noemt in dat verband met nadruk de naam van Besaleël en daarnaast die van Oholiab.

"Mozes zei tegen de Israëlieten: 'De HEER heeft zijn keuze laten vallen op Besaleël, de zoon van Uri, de zoon van Chur, uit de stam Juda. Hij heeft hem uitzonderlijke talenten geschonken, wijsheid, vakmanschap en inzicht op allerlei gebied:...' (Ex. 35:30,31)

Uitzonderlijke talenten. Je kunt ook vertalen: De HEER heeft hem vervuld van goddelijke geest. Vervuld van de Geest van God.

Hé, hier heb je dan de Geest van God volop in beeld. Bij Besaleël. Hij versiert hem met uitzonderlijke talenten. Vooral creativiteit en kunstzinnigheid. En een bijzondere mate van wijsheid, vakbekwaamheid en inzicht op allerlei gebied. Het bewerken van edelmetaal, steen en hout, Besaleël beheerst het allemaal. Een kunstzinnig genie, zouden wij zeggen.

Maar, typisch het werk van de Heilige Geest. Hij is de goddelijke geest van creativiteit.

Deze bijzondere gaven van de Geest koppelt de HEER aan andere gaven. De gave om het met anderen te delen en aan anderen over te brengen. Dat wordt hier ook met nadruk genoemd.

"De HEER heeft aan hem en aan Oholiab, de zoon van Achisamach, uit de stam Dan, ook de gave geschonken hun kennis over te dragen." (Ex. 35:34)

Hun gaven moeten ze dus niet voor zichzelf houden, maar hun vakkennis mogen ze en kunnen ze aan andere mensen overdragen. Door de Geest van God geldt voor hen: 'Vakmanschap is meesterschap.' Meesterschap verbonden met leraar zijn en kennisoverdracht.

Opvallend vind ik, dat Paulus in zijn brief aan de Korintiërs, dit ook als een gave van de Heilige Geest noemt.

"Aan de een wordt door de Geest het verkondigen van wijsheid geschonken, aan de ander door diezelfde Geest het overdragen van kennis;....." (1 Kor. 12:8)

Daar komt bij dat Besaleël en Oholiab – hoe kundig en deskundig ze ook zijn – het niet alleen of met zijn tweeën kunnen doen. De bouw van de tabernakel is een project van heel de gemeenschap van Israël. Van heel de gemeente, op zijn nieuwtestamentisch gezegd.

Je kunt van deze creatieve en vakbekwame broeders zeggen, dat zij zelf een gave van Gods Geest aan de gemeenschap zijn. De HEER geeft zulke uitzonderlijke talenten aan zijn volk. Ook daar geniet hij van.

Laten wij deze beide mannen eens naast Mozes zetten. Dan zien we dat de gaven van de Geest voor hen drieën heel verschillend zijn. Mozes bemoeit zich duidelijk niet met de feitelijke uitvoering van het project. Niet met de creatieve kant ervan, zo gezegd. Is Mozes niet zo kunstzinnig soms?

Mozes' kracht en Mozes' taak is het om het woord van de HEER door te geven. Hij kreeg de gave om leiding te geven aan het volk aan de hand van Gods geboden. Dat is zijn verantwoordelijkheid. Hem zien we niet als edelsmid of houtbewerker bezig.

"Al deze gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest, die ze aan iedereen afzonderlijk toebedeelt zoals hij wil." (1 Kor. 12:11)

Deze woorden van Paulus aan het adres van de gemeente in Korinte zijn volledig van toepassing op alle mensen die bezig zijn met de bouw van de tabernakel, Gods huis in de woestijn.

We lezen van verschillende gaven en een onderscheiden inbreng van de mensen van Israël bij Gods bouwproject.

De inbreng van goud en zilver en koper en edelstenen is betrekkelijk gemakkelijk. Je opent je beurs en geeft van harte wat je aan de HEER wilt afstaan. Zeer te waarderen, ongetwijfeld.

Andere, minder rijke mensen brengen hun deskundigheid en vakmanschap in. Weer anderen geven hun tijd aan het oprichten van de ontmoetingstent. Géven hun tijd..... Een geschenk aan God en zijn dienst. Dat is niet minder waardevol dan goud en zilver.

Bij de gaven van de Geest horen in dit verband ook administratieve kwaliteiten. Er wordt nauwkeurig bijgehouden wat er allemaal aan geschenken en materialen binnenkomt en wat er gebruikt wordt voor de tent waarin de verbondskist bewaard wordt. Het slot van hoofdstuk 38 geeft daar een opsomming van. Ook daarvoor zijn kundige en betrouwbare mensen nodig. Mensen die kunnen tellen en wegen en boekhouden.

Opvallend vind ik in dit verhaal de nadrukkelijke inbreng van de vrouwen van de gemeente, naar de gaven die God hun specifiek geschonken heeft. We lezen:

"Vrouwen die de kunst van het spinnen verstonden, sponnen eigenhandig blauwpurperen, roodpurperen en karmozijnrode wol en fijn linnen garen en stonden dat af. Andere vrouwen, die dat graag deden en er bedreven in waren, sponnen geitenhaar." (Ex. 35:25,26)

Dat is de creatieve en deskundige inbreng van vrouwen. Op het terrein van de textiele vaardigheden. Ze leveren het basismateriaal aan voor de tentkleden en voor de kostbare kleren van de priesters.

Dat lijkt op de achtergrond. En we gaan daar vaak te gemakkelijk aan voorbij. Maar Gods Geest versiert ook de zusters in de kerk met gaven. En zonder toeleveringsbedrijven kan geen fabrikant een eindproduct maken. Zo is het ook bij de bouw van Gods huis. Zonder de inbreng van de zusters komt het niet klaar!

Eigenlijk mis ik in het geheel de inbreng en de gaven van de kinderen en de jongeren. Maar ik geloof er niets van dat God hen voorbijziet bij de bouw van zijn huis. Misschien mogen juist zij wel in de leer bij Besaleël en Oholiab.

Of mogen ze helpen planken dragen of geitenwol brengen bij hun moeders aan het spinnewiel. Maar ze zijn er in elk geval bij geweest. Zij horen immers ook bij de gemeenschap van Gods volk.

De schets voor jongeren heet: 'Bouw je mee?' Daar staat onder andere deze vraag: 'Hoe kun jij jouw gaven of talenten inzetten voor anderen, bijvoorbeeld in de kerk?' Daarbij hoort de vraag aan ons als volwassenen: Hebben wij oog voor de talenten en de plaats van jongeren in de gemeente? Hoe schakelen wij hen in bij de dienst aan de HEER?

Als Besaleël en Oholiab met hun uitzonderlijke talenten een gave zijn aan de gemeente van God, dan zijn de kinderen en de jongeren in de kerk dat ook. Niet minder. God heeft immers ook aan hen zijn Heilige Geest beloofd en gegeven.

4. Voor Gods huis

Geweldig wat een breed scala aan gaven heeft Gods Geest en geeft Gods Geest. Uitzonderlijke talenten en heel praktische talenten. En de Geest deelt het uit, zoals hij het goed vindt.

Dat maakt ook, dat er in de gemeenschap van Gods volk geen plaats is voor jaloezies, al dan niet gecombineerd met minderwaardigheidsgevoelens. Je moet niet denken: 'Hij is veel beter dan ik'. En dat jij dan jouw plaats leeg en jouw talenten ongebruikt laat.

Vanwege de ene Geest, die alle gaven uitdeelt, hoef je niet tegen elkaar op te kijken vanuit jaloezie en valse bescheidenheid. En mag je niet op elkaar neerkijken vanuit eigendunk en hoogmoed.

Want de Heilige Geest wil al die mensen met al hun verschillende gaven gebruiken voor dat ene project van God: de bouw van Gods huis.

Die prachtige tabernakel in de dagen van Mozes. En de schitterende gouden tempel in de dagen van Salomo. En het geestelijke huis van God in het Nieuwe Testament, de gemeente van de levende God. Die tempel van de Heilige Geest genoemd wordt door God zelf.

Paulus schrijft:

"Er zijn verschillende gaven, maar er is één Geest; er zijn verschillende dienende taken, maar er is één Heer; er zijn verschillende uitingen van bijzondere kracht, maar het is één God die ze allemaal en bij iedereen teweegbrengt. In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, ten bate van de gemeente." (1 Kor. 12:4-7)

Let op die laatste woorden: 'ten bate van de gemeente'.

Een overkoepelende gave van de Geest, die we uit Exodus 35 en 36 kunnen opmaken is de bereidwilligheid van heel de gemeenschap. Ook wel: de liefde.

Iedereen zet zich gewillig en met vreugde in voor de bouw van Gods huis.

De bereidheid om te doneren is zo groot dat de werklieden op een bepaald moment hun arbeid onderbreken. Nee, dat is geen staking voor meer loon of een betere cao. Ze onderbraken hun werk aan het heiligdom om een heel positieve reden.

"Zij lieten Mozes weten dat de mensen veel meer bijeenbrachten dan nodig was voor het werk waartoe de HEER opdracht had gegeven." (Ex. 36:5)

Geweldig toch! Wat een geschenken voor de HEER. Wat een gaven van de Geest! Wat een inzet en een bereidheid.

Gods Geest geniet. De gemeente geniet. Hoe goed is de HEER voor zijn volk. Hoe groot zijn genade.

Genade maakt dankbaar. Genade stimuleert ook de bereidheid om je in te zetten voor de dienst aan de HEER in kerk en samenleving.

Ik herhaal nog even het thema van de preek:

Gods Geest schenkt je de gaven voor de bouw van Gods huis. Laat je dus inschakelen!

En dan kom ik tenslotte bij het bijbelgedeelte, waar de schets voor volwassenen in die gemeenteschets over gaat. We kwamen daar in de preek van Nieuwjaarsdag over 'Wij zijn de klei voor Gods stenen!' ook al bij uit. 1 Petrus 2:

"Voeg u bij hem, bij de levende steen die door de mensen werd afgekeurd maar door God werd uitgekozen om zijn kostbaarheid, en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijke tempel. Vorm een heilige priesterschap om geestelijke offers te brengen die God, dankzij Jezus Christus, welgevallig zijn." (1 Petrus 2:4,5)

Laat u inschakelen door Gods Geest! Daar is eens te meer reden voor vanwege het werk van Jezus Christus, Gods aller kostbaarste geschenk aan zijn volk.

Amen